

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér. —

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő:

Kálmán Sándor.

A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénsek, reklamációk

és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Érvek az állami népiskola mellett.

Irta: Fejér Lipót.

Báró Eötvös József az első vallás- és közoktatási magyar miniszter mint ideális és humánus gondolkozó bölcs állam férfiú 1848 augusztus 3-án tartott beszédében a következőket mondta: „Az államnak kötelessége befolyni a közoktatás rendezésébe. A status ezen kötelességéből három féle jog következik az első az, hogy az egyes polgárok vagy testületek nem akadályozhatják a fentebb említett kötelesség teljesítésében, vagy más szóval a status kényszerítheti az egyes polgárt arra, hogy gyermekeit nevelje.

Másodszor a statusnak joga van e célra a szükséges eszközöket előteremteni, tehát joga van a közoktatás költségeit általános adó által pótolni.

Harmadszor a közoktatás és nevelés fölött a felügyelet az államot illeti.”

„Gondolatok” című munkájában (1863) melyben a hit és vallás, ember és világ, irodalom és tudomány, állam és politika, észrevételek és szabályok című rovatok alatt az ő bölcsész kedélyének aranygyöngyeit fűzi koszorúba és ki azokat elolvassa, az bizonyára a közös iskolának híve leendő.

A népnevelési eszmék előkészítése után 1868 június 13-án végre az országház asztalára tette a második közoktatási törvényjavaslatot. Az összes oktatási kérdést ez még nem foglalta magában, a közép és felsőbb nevelés későbbre maradt.

A törvényjavaslat feletti vitából ki kell emelnem Br. Eötvös József azon gyönyörű választát melyet azoknak adott, a kik a közös iskolát a vallástalanság növelésével s a szent dolgok iránti közönyösség keltésével stb. vádolták.

Annyira meg van-ugymond- arról győződve, hogy az államnak nincs magasabb érdeke, mint a polgárok vallásos érzete, hogy ha a felhozott aggodalmak valók volnának, elállana a javaslatról. A felekezeti s a közös iskolák közt csak egy különbség van, létezik, az, hogy amazokban egy világi tanító oktat a hittannal együtt minden más tárgyat, ezekben a hittan az egyház szolgálra van bízva.

Magyarország soha sem fog megfelekezni arról, hogy a legvallásosabb ember a legjobb honpolgár.

A javaslatból a december 5-én történt királyi szentesítéssel végre törvény lett.

Eötvös ennek megírtépte után szervezte a népoktatási törvény végrehajtására vonatkozó intézményeket és magasztos munkásság közt, lelke nemes eszményképeiért küzdve hunyt el e nemes szellem 1871 február 2-án.

Ha elolvassuk legnagyobb államférfiaink mint; Kossuth Lajos, gróf Széchenyi István, gróf Andrássy Gyula valamint kiváló pedagógusaink: Emericzy, Menyei, Bárány, Erdődi, Lubrich, Gyertyánffy stb. műveit azokból a népiskolára vonatkozólag a következő nézet domborodik ki.

A népiskolában azt kell előmozdítani, amire az életben mindenkinek különbség nélkül szüksége van és hasznára válik, ami egy művelt államban minden egyesnek s az egésznek üdvére szolgál. Egészség és testi erő, világos értelem, tiszta szilárd akarat, vidám és szépre fogékony kedély olvasás, írás, számolás, a természet, föld és népiemből az elemek stb., ezek azon javak, melyek férfira, nőre, szegényre, gazdagra, földművesre, iparosra, kereskedőre, hivatalnokra, tudósra egyaránt szükségesek. A népiskola nem azért működik, hogy leendő földműveseket, szolgákat képezzen, hanem azért, hogy a gyermekekben oly erőket és tulajdonságokat fejtsen ki, melyek minden hivatásnak, életviszonynak szükséges alapjai.

Szakképzésre a népiskolai tanulók főleg 6—12 éves korig még éretlenek a nem is tudhatni még, mi lesz belőlük.

Általános képzést kell tehát nyújtani, amely őket emberré képezi.

Igy fogyni fel a népiskola feladatát, önként következik, hogy a népiskola sem az osztálykülönbséget sem támogathatja, sem a különböző hivatásnemekre elő nem készíthet, sem pusztán egyházi intézet nem lehet, végre semmiféle politikai üzelmekre magát föl nem használhatja.

Történeti fejlődése a reformációval veszi kezdetét, amennyiben addig jó a szó szorosabb értelmében népiskola nem is létezett. Luther Márton volt annak úttörője, Comenius

TÁRCZA.

Genf.

Irta: M. J.

A Szécsényi Hírlap eredeti tárcája.

(Folytatás.)

Genf (G:neve), a hasonló nevű kantón és egyuttal a Svajc fővárosa, az u. n. Lac-Léman (genfi tó) és a Rhône folyó mindkét partján fekszik. U.-i a nevezett folyó, mellyel a Simplonból jövet már találkoztunk, további folyásában sok mellékfolyóval és a beléje szakadó megszámlálhatatlan vizeséssel és patakkal egyesülvén, Moutreuxnél, illetve, Bouveretnél, hol a tóba szalad, tóvá válik, melyen végighajóztunk és Genf város déli, illetve délnyugati részében újból mind Rhône folyó folytatja útját. Ugyanitt, t. i. Genf város alsó részében, vannak az óriási vízművek is. E helyütt t. i. egy hid nyílásaiban hatalmas vaszsílippekkel megakasztják a rohanó víz folyását, a mi igen szép látványt nyújt, megduzzasztják annak árját és a víztömeget nagy kaliberű vashengerekbe szorítják, a honnan ezt egyrészt kettős szűrőkön átvezetve kitűnő ivóvízzel, másrészt dynamogépek hajtására

használva fel, villamos világítással látják el a várost.

Ennek tőszomszédságában látható egy bájos kis sziget a Rhône folyóban, a híres Jean Jacques, Rousseau, író és filozofus, szobrával, ki itt 1712-ben született s sok viszontagság után a Párizs melletti Ermenville-ben. 1778-ben halt meg.

A jobbadán francia ajkú város, melyet népe sajátzerű lágysággal beszél, mint értesültem, 80000-nál valamivel több lakossal bír, kik nagyobbára kálvinista, kisebb részben katolikus vallásúak és csak kis töredékük — mintegy 500—600 lélek — Mózes hívei. Különben itt az emberek, mint megtudtam, mentek minden vallási velleitástől és felekezeti különbséget nem ismernek; tout, comme chez nous! Több kálvinista és katolikus és egy igen díszes zsidó templomunk van. A város két partját 7 hid köti össze, melynek leghosszabika a nont du mont Blanc (265m.) a melynek bejáratánál egyrészt a hôte de la Paix, hol mi szállva voltunk, másrészt a hôte an beau Rivage épült, mely utóbbiban boldogult emlékü Nagyasszonyunk, Erzsébet királyné ő Felsége, töltötte élete utolsó napjait és itt lehelte ki gyilkos gaz merényletnek

esve áldozatul, legnemesebb lelkét. Mi sem jelöli ezen gyászos helyet, sőt Genf városa még a kikötőt is, mely annak idején itt állott, leromboltatta, nehogy az egyetlenség, függetlenség és szabadságát boldog népet ama bestiális tette, melyet egy gaz anarkista követett el, bármi is emlékeztessen.

E gazember, kinek nevét tollam hegyére venni sem akarom, halálra nem lévén büntethető — mert ilyet a Svajc nem ismer — itt egy földszinti börtön földalatti cellájában heti két böjtölési nappal súlyosított életfogytiglani börtönben tengeti legnyomorultabb életét. Hogy mennyire nem akarnak e bestiális tetről a genfiak tudni, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy egy odaváló uriemberrel beszélgetvén, erre terelem a beszédet, a midőn is az illető egy mély sóhaj kíséretében elém vágott és röviden ennyit jegyzett meg: „Engedje meg uram, de erről ne beszéljünk!” Látszott, mennyire fájlalt neki; hát még nekünk!

Az esti pazar világításban tündöklő város igen szép képet nyújt, mely azonban meg sem közelíti ama szép panorámát, melyet Budapest dunapartja esti világítás mellett nyújt.

(Didacta magna) szervezője, Pestalozzi pedig fejlesztője, reformátora, mert annak belügyével, a tantárgyak megállapításával foglalkozott. A mai népiskola alapját minálunk az 1886: 38. t. c. vetette meg, mely részletesen nem állapította meg annak feladatát. Igaz ugyan, hogy a részletes tanterv csak a községi és állami jellegű népiskolákra birt kötelező erővel és így történt azután, hogy az összes bevett vallásfelekezetek külön tanterv alapján a tanítás fősúlyát a vallásoktatásra helyezték.

Az 1868. népoktatási törvény fájdalommal inég máig sincs teljesen végrehajtva, de ha végrehajtva is volna 41 évi szolgálat után nyugdíjazandó volna észteljesen a korszelemnek és az élet szükségleteihez alkalmazkodó új törvényre van szükségünk és remélem, hogy ideálisan gondolkozó, magas tudományos műveltséggel bíró vallás- és közoktatásügyi miniszterünk, Gr. Apponyi Albert rövidesen megteremti a már évek óta sürgetett új népoktatási törvényt. Most pedig nem szépittem a helybeli felekezeti iskolák hibáit, nem palástolom azon hátrányokat, amelyek miatt azok jelenlegi helyzetükben meg nem felelhetnek.

Az iskolaépületek sem egészségi, sem felszerelési, sem a modern pedagógiai iskolai belélet tekintetéből nem felelnek meg a hivatásuknak.

A padok tűzre valók, azokban az ifjúság csak sanyargattatik, már gedig meg nem felelő iskola padban ülni és még kevésbé írni avagy rajzolni lehet.

Serdülő inasaink rossz világítás mellett sanyargattatnak a jelenlegi iskolapadokban.

Kellő felszerelés nélkül a tanítás nem lehet szemléltető, szemléltetés nélkül lehet magoltatni, de nem fejlesztjük a gyermek értelmét.

A világítást két oldalról megtört sugárral kapja a legtöbb helybeli tanterem, télen füstös rossz kályhák mellett rontjuk a gyermekek és magunk egészségét, tornahelyiség, megfelelő udvar nincs, az iskolai belélet pedig pang.

Ma a társadalmi válaszfajakat a feleke-

zeti népiskola szeparasztikus szelleme és törekvése létrehozta és fentartja; de milyen más volna a helyzet, ha a különböző vallású gyermekek állami ovodáon, népiskolában és ismétlőiskolában 3—15 éves korig közösen egy szellemben neveltetnénk, egymással megbarátkozva azt hiszem az életben más szemüvegen át néznék az embereket és megbecsülnék az emberben az embert, hiszen először embernek születünk és csak azután vesszük fel a vallás palástját — melynek mivelése az állami népiskolában kizárólag illetékes lelki atyákra van bízva.

E lap kerete nem engedi, hogy bővebben fejtssem ki az összes érveket, de remélem, hogy megértett így is az, akinek ép érzékei vannak, a kinek pedig hálóg van a szemén az úgy sem akarja látni az eszményi népiskolát, siket pedig nem értheti meg érveimet.

Adjá Isten, hogy a népoktatás terén a sötétség után világosság jöjjön mint azt a biblia is mondja: „És lőn este és lőn reggel.”

Közügyeink.

Holnap délután ül össze a képviselőtestület azon célból, hogy a járási székház tárgyában érdemleges határozatot hozzon (ha ugyan kellő számban összejönnek.)

Minden esetre fontos kérdés, azonban a külső jelekből ítélve a vármegye vezetőségének sines kellő bizalma, hogy a községek belemennek az építkezésbe, mert sem építkezési tervezetet, sem részletes és reális költségcsímitást nem adott a községek rendrendelkezésére, már pedig ezek nélkül egy 70—80000 koronás teher elvállalása fölött tárgyalni sem lehet.

Nem vagyunk elrontói semmi szép, célszerű és szükséges dolog sikerülésének, sem elvi ellenségei a közteher emelkedésének, ha azzal a közszükséglet nyer kielégítést, jelen esetben azonban nem tartjuk indokoltnak, hogy a községek közvetlenül vállalják magukra a járási székházak felépítésének terhet, sokkal könnyebb lenne ezen kérdésnek oly módon való megoldása, ha a 7 járási székház

felépítésére 600000 koronás amortizációs kölcsönt a vármegye venne fel vármegyei pótdó terhére, mely összeget 1¹/₂—2¹/₂-os megyei pótdóval igen könnyen lehet törleszteni. Hiszen így is a községek fizetik de azzal a nagy költséggel, hogy a félévi törlesztési részletek pontos beszolgáltatásának gondjától megmenekednek s különösen hogy azok is hozzájárulnak ekként ezen teher viseléséhez, kik egyébként községi pótdó fizetése alul mentesek.

A szécsényi ifjak szünidei egyesülete e hó 24-én tartotta meg előre hirdetett táncmulatsággal egybekötött előadását a szokott érdeklődés mellett.

A közreműködők egytől egyig a legnagyobb igyekezetet fejtették ki, hogy a közönségnek kellemes estét szerezzenek, a mi sikerült is nekik.

Nem akarunk hosszadalmasak lenni, azért csak Novák Mihály monológját, Popovics Béla cimbalomjátékát és Kudlik Pál hegedűsolóját emlíjük meg; utóbbit a közönség kétszer is megismételtette.

A mi az anyagi hasznót illeti, azt meg a közreműködők ismételtették volna meg szívesen, miután jótékony célra csupán 36 kor felülfizetés maradt.

Jelen voltak asszonyok: Barok Józsefné, Bolgár Miklósné, Deutsch Márkusné, Faragó Gyuláné, Özv. Horthy Pálné, Kálmán Joelné, Kálmán Sándorné, Dr. Márer Józsefné, Némegy Istvánné, Özv. Niedermann Vilmosné, Singer Emilné, Singer Józsefné, Stéger Istvánné, Szabó Istvánné, Dr. Szegedi Sándorné, Szenes Jakabné és Szenthe Kálmánné.

Leányok: Balás Irma, Barok Erzs, Bogáthy Olga, Deutsch Berta, Faragó Józsa, Gross Ilonka, Himmler Teri, Horváth Magduska, Kálmán Margit, Markovich Pirooska, Márer Lilly, Niedermann Etta és Mici, Popovics Annus, Simonidesz Margit, Szabó Iluska, Szenes Ella és Kató, Urik Margit Zubovycs Emmi és Margó.

Felülfizettek: gróf Mailáth Géza, Pintér Sándor 8—8 Dr. Hanzély László, Prónai Mihály és Stéger István 3—3 Özv. Nieder-

Maga a város csekély emelkedésű dombon épült, melynek határában a Montblanc és a Jura hegység-csúcsai láthatók. A folyó, illetve a tó által a leírt módon ketté választott városbal partján — tehát, hol mi laktunk, van a Cité, jobb partján, vagyis a pont du mont Blanc túloldalán, van a Saint-Gervais nevű városrész és míg előbbi inkább az előkelő városrészt képviseli, addig az utóbbi főleg az ipar székhelye. Ugyanitt van a gyönyörű nagy központi pályaudvar és a főposta is.

A Citében a házak nagyobbára modern épületek. Itt van az ősi városház, mely noha a XVI században épült, ma is igen szépen meg van tartva és sajátos építési modora mellett állítólag első emeletére lóháton is fel lehet menni. Igen szép a promenade des Bastions-on épült új egyetem (662 hallgatója van jelenleg az egész egyetemnek, melyen minden facultas képviselve van), ugyanott van a nép botanikus kert is. További nevezetességei az Atheneum, a műkiállítás muzeuma, a Pol-féle muzeum tömördek régiségével, melyeket sajnosan csak futólagosan tekinthettem meg, több modern színház, a XII és XIII századból való román székes-

egyház (kathedralis) egészítik ki a Cité nevezetességeit. Megemlítendő még különösen a monument du duc de Brunswick, mely az említett két szálló között a hôte an beau Rivage melletti gyönyörű parkban II. Károly braunschweigi herceg emlékére († 1873 aug 18-án) épült, ki mintegy 30 millió frc-nyi egész vagyonát Genf városának hagyományozta. Az emlék három emeletnyi magas, lombard-góth modorban épült, közepűt a herceg emlékszobrával díszített ravatal-látható. Ezen emlék állítólag 1 millió frankba került.

Még két igen szép kert is díszíti a várost. az egyik a mon repos kert, a Cité északi részében, a másik pedig a promenade du Lac (jardin anglais), a St.-Gervais-ben, vagyis a tó tulsó partján. E kert parti végén, az u. n. place du porton (kikötő tér) látható a gyönyörű nemzeti emlék, bronzban ábrázolva Helvetia és Geneva egyesülését, emlékéül annak, hogy Genf belépett a svajci szövetségbe. Megemlítendő még a gyönyörű Ariana muzeum, mely a városon kívül fekszik és a melyet a néhány évvel ezelőt 75 éves korban elhalt Gustave Revillaud, egy dúsgazdag genfi kereskedő, aglegény, pazar bőkezűségének köszöni eredetét. Nevezett ke-

reskedő háromszor utazta be az egész világot, mesés festészeti, régiségi, porcellán stb. gyűjteményeket hordott össze és halálát közeledni érezvén, egy nagyszabású muzeumot — vagy, 15 hatalmas teremmel — építtetett, elhelyezte ebbe kincseit és odaajándékozta az anyja, Ariana, nevére elnevezett muzeumot, melynek fenntartására megfelelő alapról gondoskodott, szülővárosának Genfnek. Az ő és szülei karrarai márványból készült mellszobrai ott állanak egymással szemben a muzeum egyik termében; ugyanitt fekszik az eredeti végrengélet is, melynek egyik pontja azt mondja, hogy ápolónőjének az ő halála után legkevesebb 3 százezer frc. fizetendő ki a hagyatékából. A gyönyörű porcellán gyűjteményben herendi magyar gyártmányt is láttam. Nem hagyhatom végre említés nélkül az „école pour horlogerie”, hol órák csinálását tanítják, mely ipar Genfben tudvalevőleg ős idők óta virágzik. Ezen intézetről valamint többrendbeli középiskoláról csak a teljesség kedvéért emlékezem meg, mert az idő rövidségé miatt ezeket nagyobbára csak kívülről tekinthettem meg.

Összegezve azon benyomásokat, melyeket Genf és vidéke rövid ott való tartózkod-

mann Vilmosné és S. K. 2—2 Hoffman Emil, Hoffmann Sándor, Kálmán Sándor, Singer Emil, Singer József, Dr. Szenes Alfréd, Szenthe Kálmán 1—1 koronát. Összesen 36 korona.

Apró lékek.

Jön a gyümölcsérés — és a gyümölcs fogyasztás időszaka, vagy talán részben itt is van. De itt van — ha nem is olyan közelben a kolera is. Ezt pedig mint a tapasztalat már sok helyen bebizonyította az éretlen gyümölcs nagyban előmozdítja. Ebből kifolyólag a *heti vásárokon* vagy a *mindennapi eladásra* — kiszállított gyümölcsökre való *nagy felügyeletre* — s azoknak a mennyiben éretlenek — s így a közegészségre veszélyesek volnának — *rögtöni elkobzására* hívjuk fel az ellenőrzésre hivatott városi közegeket.

Ámbár hazánkban kolera esetek ebben az évben még nem fordultak elő: azért a védekezés, az előre való gondoskodás, máris sok helyen megtörtént. Tegyük meg mi is kötelességünket és pedig első sorban tegye meg ezt a város előljárósága, mely ha mulasztást követne el e téren, — a felelősség emiatt talán a legnagyobb részben egyedül őt terhelné.

A védekezésnek azonban — mint tudjuk nemcsak az élelmiszerekre, hanem sok más egyébre is ki kell terjeszkednie. Mi ezuttal csak egyre hívjuk fel a városi előljáróságot — illetve, a városi képviselő testület figyelmét s ez: egy hullaház haladéktalan felépítése a temetői sírkertben.

A kolera terjesztésétől, — amitől Isten óvjon meg bennünket, — semisem védne óvna meg úgy, mint egy minden tekintetben megfelelő hullaház létesítése, a hová a haláleset után a holtak — lennének azonnal elhelyezve, nehogy a ragályt tovább terjesszék környezetükben.

Nem tudjuk, hogy kinek a hatáskörébe tartozik a csendőrlaktanya, illetve a csendőrség elhelyezése, azt azonban érezzük, tudjuk, hogy a csendőrség mely részben a rend fen-

tartására, — részben pedig a közönség életének és vagyonának megoltalmazására van hivatva, — lakás tekintetében — cigányok módjára — nem a község végére, hanem a község közepébe volna elhelyezendő. Szécsényben emek manapság éppen ellenkezője van. Jóravaló derék csendőreink, kit az Isten háta megelt községünk végén ütötték fel tanyájukat, a mi sok tekintetben hátrányos lehet rájuk, — de hátrányos és káros egyenesen a közönségre nézve.

Községünk közepén, vagy ennek tulsó végén ugyanis, a legborzasztóbb esetek fordulhatnak elő, még erről a nagy távolság miatt, csendőreink is megkapják az értesítést. Nem rajtok mulnák tehát, ha bennünket a martalócok történetesen, vagyonunktól és életünkől megfosztanának.

A közönség óhaját, sürgős kívánságát tolmácsoljuk tehát, midőn a csendőrség felett rendelkező felsőbbbséget: a baj orvoslására, vagyis a csendőrségnek a község végéről, ennek közepébe való visszahelyezésére, egész tisztelettel ezennel felhívjuk.

HIREK.

Eljegyzés. Krudy Ferenc Gyula vármegyei aljegyző eljegyezte sipeki Balás Lenkét néhai sipeki Balás József és neje tölpipecsei Pajor Ilona leányát. Gratulálunk!

Bélyegtesítés. A földművelésügyi miniszter Décsi Alfréd szécsényi járási állatorvos részére 3 heti szabadságot engedélyezett. Helyettesítésére Albert Béla gácsi járási m. kir. állatorvost rendelte ki.

Állami kedvezmény. A földművelési miniszter a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterekkel egyérintőleg Giller János divényi lakos, felsőzelli mezőgazdasági szeszgyára részére az 1907. évi III. t. cikkben meghatározott kedvezményeket a nevezett törv. cikk alapján megadta.

Jegyzőválasztás. A magy. kir. közigazgatási bíróság a lóci körjegyzői választást végérvényesen megsemmisített és új választást kiírását rendelte el.

hegve futó embereket mint más nagyváros utcáin; bizonyos kimondhatatlanul jól eső testi és lelki nyugodtsággal megy kiki a maga dolga után. Ezért az idegen mindjárt otthonosnak is érzi magát, mihez hozzájárul a szinte képzelhetetlen előzékenység és udvariasság, melylyel az ember itt találkozik. Mindenki hármirányú felvilágosítással és utbaigazítással nemcsak készséggel szolgál az idegennek, hanem elvezeti őt ide vagy oda és szinte jól esik neki, hogy szolgálatot tehetett valakinek. Bizony tanulhatnánk tőlük!

Nem hagyhatom még említés nélkül, hogy a kerékpározást itt nagyban űzik; nők és férfiak egyaránt sportszerűen gyakorolják és a milliárdos urinót legkevésbé sem alterálja az, hogy mellette a péksegéd hátán zsemlyével megrakott kosarával biciklizik, holott nálunk az uriosztály a sport ezen ágát, mert az „alantasak” is űzik, teljesen abban hagyta. Igen jól festenek a huszár módjára lovagló, nagyon fessen lovon ülő urinók, milyent számos lovagló társaságban láthatni Genf elegans negyedében. Nem is látom be, miért kelljen a nőknek féldoldalt ülve lovagolniok, mi sem eoethikailag nem szép, sem egészségi szempontból nem kifogásolhatatlan.

Ennek következtében Baross Árpád járási főszolgabíró az új választás határidejéül augusztus hó 21-ik napját tűzte ki, A jegyzői teendőknél a választás napjáig leendő ellátásával Strömpel Béla eddigi körjegyzőt bízta meg.

Kántorválasztás. A szécsényi izr. hitközség előljárósága f. hó 22-én tartott ülésében az üresedésben lévő első kántori állásra Salzmann Lajos ungvári lakost választotta meg.

Sok sikert kívánunk működéséhez.

Könyvtárossal pályára nevelt leányok. Berta Terka, Berta István helybeli r. kat. főtanító leánya a kalocsai érseki polgári iskolai tanítóképző intézetben a mennyiségtani szakra kitűnő, huga Mária a szabadkai állami elemi tanítónőképző intézetben kitűnő. — Fejér Lenke, Fejér Lipót helybeli izr. igazgató-tanító leánya pedig az eperjesi állami tanítónőképző intézetben jeles képesítést tanúsító tanítónői és ovónői oklevelet nyert.

Gratulálunk és sok szerencsét kívánunk az életbeni érvényülésre.

Tűzvész Balókán. Hétfőn folyó hó 26-án reggel 8 órakor kigyuladt Herceg János felső pénztárnok udvarán a serlésől és a nagy szárazságban oly rohamosan harapódzott a tűz, hogy rövid pár óra alatt a templom, iskola és 25 lakóház a melléképületekkel lett a pusztító elem martaléka. Sem emberben sem állatban kár nem esett. Az épületek biztosítva voltak.

Halálozás. Takács Ferenc molnár mester folyó hó 23-án 73 éves korában végelegnyugulásban elhunyt. Vancsó Béla földbirtokos s gőzmalom tulajdonos szolgálatában állt több mint 40 évig. Kitartó munkássága s ritka becsületessége a kereskedelemügyi miniszter által is méltányoltatott amennyiben 1908 március hó 25-én a minisztertől elismerő oklevelet és 100 korona jutalmat kapott. Oly békés legyen nyugalma, mint földi élete volt.

Családi hírből. Pusztai József kispalya templombíró nógrádludanyi lakosnál szerdán árverést tartott a bírósági kiküldött. Elhunyt apja tartozása miatt volt az árverés, amiért elkeseredésében berugott s ily állapotban anyja s testvéreivel szótárgatást kezdett. A perpatvarból dulakodás lett s Pusztai József kispalya előkapott egy csákányt, amelylyel öreg édes anyját akarván ledülni, az anyja mellett levő testvérét Pusztai Andrásné sz. Pusztai Erzsébetet találta s balkarján súlyosan megsebesítette.

Aprólékok.

Meséli az öreg G. az élményeit.

Hát valamikor bizony másként gondolkodtak az emberek.

A mikor még Szécsényben és közelben nem voltak takarékpénztárak, a ki megszorult pénzdolgában, a felebarátjától kért kölcsönt.

Élt akkor Szécsényben két jó szomszéd, a ki egyik se haragudott a másikra. Egyszer az egyiknek 100 forintba lévén szüksége, megszólítja a másikat, segítse ki.

Szívesen, — feleli ez s mindjárt le is olvassa a 100 frtot az asztalra.

Én pedig a 100 frtról kötelezőt adok. Mondja a kölcsön kérő.

Mit? köte ezöt? Kend nekem kötelezőt akar adni? Kend engem megakar csálni. Így már nem adom oda a 100 frtot. — Azzal összesöpörte és eltette a 100 frtot.

Bezzeg kérnek most egymástól rőfös

dásom alatt reám gyakoroltak, kétségtelen tény, hogy itt a szellemi élet igen élénk; de érthető is ez, ha figyelembe vesszük, hogy ezen, a természet minden bájával pazarul megajándékozott vidék és városai óriási idegen forgalmukkal, iparok s kereskedelmökkel magukban hordják a vagyonosság s a jólét forrásait. Ez annál is inkább érthető, ha tudjuk, hogy a lakosság függetlensége és vagyonossága tudatában gyermekeit kellőképpen taníttatja, hogy erre az állam is kellő gondot fordít, mert mindenki számára hozzáférhetővé teszi az iskolákat, lévén az elemi és középiskolában nemcsak az oktatás teljesen ingyenes, hanem az ifjúság ingyen kapja itt az összes tanszereket is. Ehhez járul még az is, hogy a nép adót alig fizet, katonaságot jóformán nem ismer, (erre, valamint az ifjúság testi nevelésére alkalmilag tán visszatérek e lap hasábjában) szóval mindazon kellékek fölött rendelkezik, melyek alkalmasak arra, hogy az állam felvirágozzék, polgárai az életben boldoguljanak s boldogok legyenek. Vissza is tükröződik ez a nagy tömeg minden mozdulatában. Soha és sehol oly gondnélkülöséget és megelégedettséget eláruló arcokat nem láttam mint Genf utcáiban; nem láttam itt tülekedve rohanó és li-

kötelezőket, ha a pénzt egymástól kéri is fel, — szólalt meg az egyik hallgatója, — hanem azért a kötelező nem biztosít, hogy a ki felveszi rá a pénzt, megadja-e?

A szécsényi ifjak szünidei egyesülete legutóbbi ülésén amelyen a folyó hó 24-én rendezett báldos táncvígalmom legapróbb részleteit beszélték meg; egyik bohém véré tag azt a figyelemre méltó indítványt kockáztatta meg, hogy azon egyleti tag, aki — ha a cigány csárdást húz — bosztont táncol, az egyleiből zárassék ki.

Igen erős vita indult meg erre s végre is azt a határozatot hozták, hogy az indítványt elvetik, mert félő, hogy az indítvány elutasítása esetén a tagok létszáma nagyon megcsappan.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivataban.

Fényképészet helyben.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Szécsényben rövid időre

fénykép felvételi irodát nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat u. m. fényes és mat. kivitelű (Platinotípia) fényképeket életnagyságú képeket, olajfestményeket a legrégebbi képről is élet-hűen, reprodukciót, medalliont arany vagy ezüst kerettel.

Midőn még b. tudomására hozom, a megrendelő közönségnek, hogy a képeket személyesen helyben dolgozom ki, egyben kérem szíves rendelésükkel engem megtisztelni.

A n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva magamat, vagyok megkülömböztetett

Tisztelettel
Somogyi Dezső
fényképész.

Ne mulassza el
megízlelni a természetes al-
kalikus sulfatus

GYÜGYI
gyógy- és borvizet

mert ez nemcsak kitűnő borviz, hanem jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsavanyúság, gyomorhurut, aranyeres bántalmak, alhasi pozaga, sárgaság, elhízottság, vese- és hólyaghurut eseteinek gyógykezelésére.

Kapható: Fűszer-, csemege üzletekben
és vendéglőkben. 12—

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája, könyv- és papirkereskedése, Szécsényben.

Elvállal mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árak mellett.

Nagy választék helyi és más képeslevelezőlapokban.

Nagy raktár:

Irodai-papir, levélpapir valamint dobozpapírokban.

GLASER DEZSŐ

fűszer és lisztkereskedő

SZÉCSÉNYBEN a piacztéren.

Raktáron tartja a legjobb minőségű hengermalmi liszteket, továbbá jó minőségű fűszerárut és cukorkákat.

Rendelmények házhoz szállíttatnak. ☀ Jutányos árak és pontos kiszolgálás.

